

GEESTERSINGEL 56

Algemeen

Dit pand is samen met Geestersingel 54 en 55 gelijktijdig rond 1900 opgetrokken in een eclectische bouwtrant en is onderdeel van een karakteristieke gevelwand van drie huizen. De nummers 54 en 55 zijn gespiegelde panden waarbij de voordeuren naast elkaar gescheiden door een muurdam gesitueerd zijn. Dit rechter hoekpand bezit een vijfzijdige risaliet over twee verdiepingen.

De mogelijke opdrachtgever is J. Schaaf die al meer panden in de Spoorbuurt bouwde. Een juiste bouwdatum en architect zijn niet bekend.

Inmiddels zijn de panden 54 en 55 ingrijpend van plattegrond veranderd en de achtergevels zijn niet meer oorspronkelijk. De voorgevels van de beide panden zijn op de parterre in de jaren vijftig voorzien van grote étalageramen. De veranderingen aan de winkelpuizen van deze voormalige kapperszaken zijn in opdracht van J.F. Mol gelijk uitgevoerd (J. van der List).

Het woonhuis nummer 56 is 1937 voorzien van twee closetinrichtingen aangelegd door aannemer H. Koorn jr. Daarna (datum onbekend) wordt de woonkamer ensuite op de parterre winkel en werkplaats. De gang (links) wordt aan de achterzijde dan verlengd met een aanbouw. In 1990 wordt voor opdrachtgever J. Moras die tevens eigenaar van nummer 54 is onder andere de begane grond wederom veranderd in winkel, pantry en magazijn. De open plaats wordt op het ontwerp uit 1990 berging en op een nieuw ontwerp vervolgens ingetekend als vergaderruimte (twee ontwerpers). Deze verandering aan het exterieur is in 2002 niet geconstateerd. Geestersingel 56 is in gebruik door de café-eigenaar van Geestersingel 54 en staat op de parterre aan de achterzijde in verbinding met dit pand. Vanaf de open plaats komt men in de bar van nummer 54.

Het pand is inmiddels geen winkel meer en wordt boven bewoond.

* Gegevens bouw en woning toezicht

Beschrijving

Op een nagenoeg rechthoekig grondplan gebouwd hoekpand met twee bouwlagen en een kapverdieping onder een over meer huizen doorlopend afgeplat 3-zijdig schilddak zonder achterschild. De steile dakvlakken van dit pand bevinden zich aan de voorzijde en de omlopende zijkant rechts. Het afgeplatte middendeel van de kap is zeer flauw hellend geknikt en steekt licht over en is voorzien van een bitumen afdekking. Rechts op de hoek wordt de vijfzijdige risalerende erker over twee verdiepingen gedekt door een insnijdend afgeplat 5-zijdig tentdak.

De schuine dakvlakken boven de bakgoten zijn belegd met gesmoorde platte Friese pannen en de hoeken (kepers) zijn zink gedekt. Het doorlopende dakvlak boven de entree is tot aan het erkerdak evenals bij het buurpand later doorlopend belegd met een gesmoorde kruispan. De gevels van de drie panden zijn direct aan de rooilijn gelegen en worden aan de voorzijde en de zijkant rechts aan de Stuartstraat beëindigd door een omlopend fries met ruim overstekende kroonlijst. Het dak telt aan de zijkant rechts onder in het steile dakvlak twee haaks op de weg geplaatste bakstenen schoorstenen.

Een over de verdieping aan de voorzijde doorlopende natuurstenen cordonlijst wordt over de risaliet voortgezet als gepleisterde gevelband, maar gaat langs de zijgevel van dit pand weer verder als cordonlijst. De gevels van de drie panden worden verticaal geleed door brede pilasters en bij dit pand is het teruggelegen muurgedeelte met entree naast de risaliet als zodanig uitgevoerd.

Alle getoogde ramen geplaatst in enkelvoudig getrapte kozijnen worden merendeels ontlast door strekse bogen en een strek in het muurwerk van de ondiepe portiek links is geaccentueerd met kalkzandsteen hoekstukken. Ter hoogte van de onderdorpel van het balusterraamwerk in de portiekbovenzijde verfraait aan weerszijde een korte gevelband het

muurwerk. Op de verdieping boven de voordeur wordt het rechte schuifvenster gedekt door een natuurstenen kroonlijst en het muurwerk daarboven ontlast door een segmentboog met een kleine blokversiering op de hoeken. Ook de deur- en raampartij van het balkon wordt door een dergelijke kroonlijst gedekt waarboven een rollaag met blokversiering op de hoeken. De ramen aan de achterzijde worden gedekt door strekken.

De lekdorpels op de verdieping zijn van hout en die op de parterre zijn bij de erker van natuursteen en elders gepleisterd. In dit pand zijn de bovenlichten deels voorzien van helder glas in lood, soms imitatie geschilderd.

De voorgevel (ZO) is boven een gepleisterde plint opgetrokken in rode steen waalformaat in kruisverband met een onregelmatige (snij)voeg.

De gevel bezit rechts een vijfzijdige flink naar voren springende erker over twee verdiepingen bekroont met een rondboog dakkapel. Links naast de risaliet bevindt zich de teruggelegen entree, die bereikbaar is middels een ondiepe portiek. De gevel is hier uitgevoerd als brede - ten opzichte van het buurpand links – licht risalerende pilaster.

Op alle smalle zijden van de erker bevinden zich verticale raamassen bestaande uit twee schuifvensters met een getoogde bovenzijde en in het bredere front zijn de raam- en deurpartijen aan de bovenzijde recht uitgevoerd. Op de parterre bevindt zich overluifelt door het uitkragende balkon een samengestelde 2-ruits raampartij met bovenlichten gescheiden door een middenstijl (ondervenster nieuw). Op de verdieping worden openslaande balkondeuren gedekt door een 3-ruits bovenlicht onderverdeeld door twee naast elkaar gelegen verticale middenroeden. De deuren geven toegang tot een driezijdige balkon dat voorzien is van een balustrade bestaande uit een eenvoudig houten hekwerk (niet oorspronkelijk) waarbinnen gietijzeren spijlen met een middenornamentje zijn geplaatst. De balkonvloer uitgevoerd met een fries met kroonlijst wordt gedragen door langgerekte aan alle zijden rijk bewerkte consoles die beëindigd worden door een hangende brede uivormige bol. In het steile zinkgedekte dakvlak boven de kroonlijst bevindt zich een rondboog dakkapel versierd met een naar binnen getrapte rondbooglijst. De bewerkte pilasters zoals bij de dakkapel van de buurpanden zijn hier vervangen door gladde zijschotten.

De dakkapel wordt gedekt door een rond geknikt zinken dakschild met een platte bovenzijde, de wangen zijn zink bekleed. De afwatering geschiedt aan de zijkanten middels bakgoten.

De twee staande ramen worden gescheiden door een middenstijl en gedekt door een rondboog bovenlicht.

Links bevindt zich een in het muurwerk uitgespaarde portiek die in het bovenlicht wordt afgesloten met een houten balusterhekwerk. De stijlen en regels zijn op de kanten met decoratieve vlakjes afgeschuind. In het midden bevindt zich één baluster geflankeerd door halve balusters tegen het muurwerk. De bovenhoeken van het muurwerk zijn met twee getrapte afgeronde strekken geaccentueerd. Dit motief komt terug in het deurbovenlicht dat in de bovenhoeken voorzien is van kwartronde houten gegroefde versieringen. Boven het met lijstwerk versierde deurschild (regel tussen de deur en haar bovenlicht) is het getoogde bovenlicht gevuld met geschilderde glas in loodlijntjes. Voor de (nieuwe) deur bevindt zich een verzonken hardstenen stoep.

De zijgevel (NO) is boven een gecementeerde plint met dichtgemaakte ventilatie openingen (roosters weg) opgetrokken in rode gezande steen waalformaat in kruisverband met onregelmatige (snij)voeg. De zijmuur risaleert licht ten opzichte van de erker aan de voorzijde hetgeen ook te zien is in het verspringende fries en de kroonlijst. De gevel wordt verticaal geleed door twee raamassen waarvan die op de parterre (getoogde schuifvenster-vorm) blind zijn uitgevoerd. Op de verdieping zijn dat twee schuifvensters.

In het steile dakschild vlak boven de bakgoot zijn twee dakramen gesitueerd.

De achtergevel (NW) is gebouwd met drie bouwlagen met rechts een uitbouw over twee verdiepingen (trappenhuis). De gevel wordt beëindigd door links een schuin lopende

windveer en aan de rechte bovenzijde door een overstekende bakgoot op klossen. De uitbouw wordt beëindigd met een omlopend boeiboord. Op de begane grond bevindt zich rechts een nieuwe uitbouw.

Links in het teruggelegen geveldeel bevinden zich openslaande deuren onder een groot bovenlicht. Daarboven bevindt zich een raamas met in het oorspronkelijke kozijn een niet oorspronkelijk raam met bovenlicht en op de tweede verdieping een samengesteld raam bestaande uit twee vensters met een horizontale middenroede gescheiden door een middenstijl.

In de uitbouw bevindt zich op de verdieping een raamas met een draaiend raam (oorspronkelijk schuifvenster) en een nieuw raam.

De erfafscheiding rond de open plaats aan de achterzijde is uitgevoerd met een baksteen muur opgetrokken in Noords verband en beëindigd met een rollaag. De muur is inmiddels van een doorgang voorzien die is afgetimmerd en een nieuwe fantasiepoort sluit de steeg rechts af.

Motivering

Het pand Geestersingel 56 met erfafscheiding is van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde als mooi voorbeeld van een woonhuis uit begin 1900 opgetrokken in een eclectische bouwtrant. Het pand heeft tevens stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een rij van drie beeldbepalende huizen aan de Geestersingel te Alkmaar.